

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Сумський державний університет
Освітня програма	24668 Середня освіта (Фізика)
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

11.04.2023 р.

Справа № 0405/АС-23

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 01 "Освіта" у складі:

Островська Катерина Олексіївна – головуєчий,

Демченко Олена Петрівна,

Захаров Олексій Олексійович,

Коваленко Наталія Володимирівна,

Коренева Інна Миколаївна,

Носаченко Володимир Миколайович,

Огнистий Андрій Володимирович,

Рябовол Лілія Тарасівна,

за участі запрошених осіб:

Пасько Ольга Олександрівна – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Сумський державний університет
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	24668
Назва ОП	Середня освіта (Фізика)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.08 Фізика
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 8, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

У ОП зазначена лише освітня кваліфікація: «Бакалавр середньої освіти (Фізика)». Професійна кваліфікації не зазначається. Орієнтація, основний фокус та особливості ОП спрямовані на ґрунтовну та всебічну підготовку майбутніх учителів фізики. Рекомендовано уточнити в меті та орієнтації освітньої програми рівень освіти закладів загальної середньої освіти – базова (основна) середня школа. У систему НА завантажено 2 рецензії, які не містять конкретних побажань та рекомендацій (Л. Пімоненко, О. Лебедь). Рекомендовано забезпечити рецензування ОП, здійснюючи не формальний підхід до даної процедури, а реальний, з отриманням рекомендацій та побажань різних груп стейкхолдерів. Робоча група ОП складається з кандидата педагогічних наук (13.00.02 – теорія і методика навчання фізики) та докторів фізико-математичних наук, здобувача та зовнішнього стейкхолдера (доктора фізико-математичних наук). ГЕР вважає за необхідне рекомендувати посилити робочу групу ОП зокрема методистами-практиками та/або вчителями фізики ЗЗСО тощо. Вивчивши зауваження ЕГ щодо упровадження кращих практик закордонних аналогічних ОП (Звіт ЕГ, с. 6) і проаналізувавши відповідь ЗВО в системі НА, ГЕР вважає, що освітня програма відповідає підкритерію 1.3. Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

не застосовується

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

не застосовується

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

не застосовується

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 014.08 Середня освіта (Фізика). У ОП 2022 р. поділ на цикли загальної і фахової підготовки не в повній мірі відповідають заявленим в них ОК, н-д: дисципліни професійної підготовки майбутніх учителів фізики (Психологія: загальна, соціальна, вікова і педагогічна, Педагогіка, ІК «Методика виховної роботи в закладах освіти, педагогічна культура та професійна толерантність вчителя, Інклюзивна освіта, Основи педагогічної майстерності) доцільно віднести до циклу фахової підготовки. Обсяг психолого-педагогічних і методичних ОК становить 55 кредитів ЄКТС.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

не застосовується

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Обсяг практичної підготовки (разом з кваліфікаційною роботою бакалавра) – 20 кредитів ЄКТС (ОК21. Практика педагогічна, ОК22. Практика переддипломна). Педагогічна практика забезпечує досягнення ПРН4, ПРН5, ПРН12 і має обсяг лише 5 кредитів. ГЕР рекомендує робочій групі переглянути ОП на предмет збільшення обсягу педпрактики в ЗЗСО, враховуючи вимоги Концепції розвитку педагогічної освіти. Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

не застосовується

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

не застосовується

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

не застосовується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

не застосовується

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

не застосовується

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

не застосовується

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

не застосовується

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

не застосовується

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів

навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

не застосовується

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі захисту кваліфікаційної роботи. Аналіз тем кваліфікаційних робіт ([blob:https://office.naq.gov.ua/16370ef0-7ff7-4237-b2f3-92b8286b8788](https://office.naq.gov.ua/16370ef0-7ff7-4237-b2f3-92b8286b8788)) та вимог до їх написання відповідають предметній області спеціальності Середня освіта (Фізика) та дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти ПРН. Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

не застосовується

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Аналіз таблиці 2 Відомостей про самооцінювання ОП, дає підставу стверджувати про не повну відповідність професійної активності окремих науково-педагогічних працівників, н-д: Ткач О.П. – ОК Цифрові технології в освіті (публікації не стосуються ОК), Іщенко О.А. – Інтегрований курс «Основи академічного письма» (публікаційна активність не за ОК), Сидоренко О.П. – Інклюзивна освіта (публікаційна активність, підтвердження позицій професійної активності не за ОК), Повалій Т.Л. – Інтегрований курс «Методика виховної роботи в закладах освіти, педагогічна культура та професійна толерантність вчителя» (низька публікаційна активність за ОК) та ін. Окремі НПП (Одноворець Л.В., Проценко І.Ю., Денисов С.І.) здійснювали підвищення кваліфікації лише в Сумському державному університеті. Рекомендовано розширити географію академічної мобільності науково-педагогічних працівників, зокрема шляхом проходження закордонних стажувань, у тому числі онлайн.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

не застосовується

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

не застосовується

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

не застосовується

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

не застосовується

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

ЗВО у відомостях про самооцінювання ОП (с.17) та ЕГ у звіті (с.18) підтверджують про різнобічне стимулювання розвитку викладацької майстерності НПП, що реалізують ОП. Водночас, політика стимулювання НПП до кінця не зрозуміла в окремих аспектах. Н-д: у ОП (с.3) та на сторінці кафедри електроніки, загальної та прикладної фізики (<https://ezpf.elit.sumdu.edu.ua/teachers/pasko-olga-oleksandrivna/>) вказано, що єдиний кандидат педагогічних наук кафедри (за шифром 13.00.02 - теорія і методика навчання фізики), гарант ОП працює на посаді старшого викладача, при цьому маючи вчене звання доцента. Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

ЗВО має потужну матеріально-технічну базу і для реалізації ОП використовує мультимедійні, STEM- та 3D-лабораторії, комп'ютерні класи та спеціалізоване обладнання, набори для демонстрацій, необхідні для підготовки майбутніх учителів фізики, цифрову платформу MIX. Заслуговує уваги унікальна лабораторія віртуальної та доповненої реальності «Ulab» (<https://ulab.sumdu.edu.ua/uk/>), яку заклад активно використовує для навчання та досліджень за ОП «Середня освіта (Фізика)». Вживаються заходи задля виявлення і врахування потреб та інтересів здобувачів вищої освіти (через органи студентського самоврядування, на зустрічах, шляхом опитування). В СумДУ реалізуються соціальні ініціативи для підтримки здобувачів вищої освіти (дотації комплексу громадського харчування, надання матеріальної допомоги, поліпшення умов проживання у студентських гуртожитках). Заклад надає вільний доступ до інформаційних ресурсів та необхідної інфраструктури студентам. У ЗВО створено інклюзивне освітнє середовище та є можливість навчання в інклюзивних групах. Навчальні корпуси та гуртожитки облаштовані пандусами, встановлюються підймальні платформи для людей з інвалідністю, таблички з шрифтом Брайля, працює психологічна служба, координаційний центр гуманітарної політики. В університеті діє центр підтримки сім'ї «Студентський лелека». Ураховуючи повну відповідність ОП «Середня освіта (Фізика)» за критерієм 7 «Освітнє середовище та матеріальні ресурси» та наявність унікальних інноваційних практик ГЕР вважає за необхідне оцінити освітню програму на рівні «А».

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

не застосовується

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

не застосовується

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

не застосовується

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

не застосовується

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

не застосовується

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

У відомостях про самооцінювання ОП (с. 21) зазначається про відсутність досвіду врахування результатів зовнішнього забезпечення якості освіти, оскільки ОП повноцінно акредитується вперше. ГЕР звертає увагу ЗВО про необхідність урахування результатів зовнішнього забезпечення якості освіти (зауважень, рекомендацій), які були висловлені під час інших акредитацій ОП СумДУ і носять інституційний характер. Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

не застосовується

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

не застосовується

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. При наступному перегляді ОП мету, орієнтацію та фокус освітньої програми зосередити на підготовці майбутніх учителів фізики закладів загальної середньої освіти базового рівня. 2. Забезпечити рецензування ОП, здійснюючи не формальний підхід до даної процедури, а реальний, з отриманням рекомендацій та побажань різних груп стейкхолдерів. 3. До наступного перегляду ОП посилити робочу групу ОП, зокрема методистами-практиками та/або вчителями фізики ЗЗСО тощо 4. Активізувати залучення до обговорення і удосконалення ОП здобувачів вищої освіти та роботодавців, шляхом розширення активної їх участі у засіданнях кафедри під час обговорення ОП. 5. Упродовж 2023 року розширити базу роботодавців, шляхом заключення відповідних угод про співпрацю на регіональному рівні

і веденням їх представників у експертну раду роботодавців ЗВО. 6. Продовжити урахування кращого вітчизняного та закордонного досвіду аналогічних ОП з підготовки майбутніх учителів фізики.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. При перегляді ОП упорядкувати цикли загальної і фахової підготовки. 2. При обговоренні проєкту ОП 2023 р. розглянути можливість збільшення обсягу педпрактики в ЗЗСО, враховуючи вимоги Концепції розвитку педагогічної освіти 3. Переглянути можливість створення максимально зручних умов щодо вільного вибору ОК здобувачами вищої освіти.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. До кінця 2022-2023 н.р. розробити план дій щодо забезпечення можливостей для участі здобувачів освіти у програмах академічної мобільності. 2. Деканату та випусковій кафедрі активізувати роботу по інформуванню здобувачів вищої освіти щодо можливостей неформальної освіти.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Активізувати розширення мережі баз практик. 2. Випусковій кафедрі розширити тематику науково-дослідних гуртків та проблемних груп в контексті педагогічної діяльності майбутнього фахівця. 3. Активізувати залучення здобувачів вищої освіти до академічної мобільності, зокрема, за програмами обміну із закордонними закладами вищої освіти з якими співпрацює СумДУ.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Розмістити на офіційному сайті ЗВО методичні рекомендації щодо написання кваліфікаційної роботи бакалавра. 2. Продовжити проведення заходів щодо популяризації дотримання академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Посилити публікаційну активність окремих науково-педагогічних працівників, відповідно ОК, які вони забезпечують. 2. Розширити географію академічної мобільності науково-педагогічних працівників, зокрема шляхом проходження закордонних стажувань, у тому числі онлайн. 3. Переглянути політику стимулювання НПП, зокрема забезпечивши відповідною посадою осіб, що мають вчене звання. 4. Упродовж 2023-2024 рр. викладацькому складу кафедри рекомендовано спрямувати зусилля на підготовку підручників та посібників для окремих ОК на ОП.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Продовжувати удосконалення навчально-методичного та матеріально-технічного забезпечення, необхідного для реалізації ОП.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Посилити урахування результатів зовнішнього забезпечення якості освіти (зауважень, рекомендацій), які були висловлені під час інших акредитацій ОП СумДУ і носять інституційний характер. 2. Ретельніше здійснювати моніторинг інформації щодо відповідності НПП освітнім компонентам за ОП.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. У 2023 р. запровадити практику опублікування рекомендацій та пропозицій стейкхолдерів щодо проєктів освітніх програм. 2. Переглянути систему оприлюднення результатів моніторингу обговорень щодо удосконалення ОП. 3. Продовжити роботу по оновленню актуальної інформації на сайті університету щодо ОП «Середня освіта (Фізика)».

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні GER і результати голосування членів GER є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні

ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ОСТРОВСЬКА КАТЕРИНА ОЛЕКСІЇВНА